

Déli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG, ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Szentgyörgy-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 1-52, aso-
nal 16. vagy 1-42. szám. • ELŐFIZETESI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETESI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDEKEN KES-
BESÍTÉSSEL: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre
480 Lei, egész évre 900 Lei. • Kötélviselő, valamint
állami nyugdíjasként részre: havonként 60 Lei, egy negyed-
évre 180 Lei, egy félévre 360 Lei és egy egész évre 720 Lei

VI. ÉVFOLYAM * 72. SZÁM

TIMISOARA, 1930 MÁRCIUS 29, SZOMBAT

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Forgácsok

Megszavazták a parlament mindkét házában az ugynevezett rendtörvényt és azt valószínűleg a legrövidebb idő alatt életbe is lépteti a kormány. Csak megközelítően is demokratikusan gondolkozó ember nem lesz elragadtatva ettől a törvénytől. Olyan tág teret enged a magyarázatnak és belemagyarázásnak, hogy bárki perbe fogható akkor is, ha nem úgy ásitozik, amint az esetleg a kormánynak tetszenék. Mindennemű véleménynyilvánítást és kritikát egyenesen lehetetlené tesz úgy, hogy nem lehet csodálkozni, ha egyes lapok elhatározták, hogy ezentul a tőzsdei árfolyamokat sem közlik, mert nem lehet tudni, nem látja-e valaki ebben is az állam gazdasági érdekeinek sérelmét. A törvény életbeléptetésével a demokratikus nemzeti parasztpárti kormány megöli a demokrácia alapvető feltételét: a vélemény-szabadságot.

A törvényt állítólag a liberálisok ellen hozták, mert ez a párt propagandájával tönkre teszi az ország hitelét, a külföldön kompromittálja a kormányt és így lehetetlené teszi konszolidációs munkáját. Ezen kormánymegállapítások megerősítése vagy cáfolata nem lehet hivatásunk. Hivatásunk azonban megállapítani, hogy a demokratikus nemzeti parasztpárti kormány olyan reakciós eszközök vesz igénybe hatalmának a biztosítására, amelyeket a reakciós liberális kormány sem. Ezzel letért programjának arról az alapjáról, amely a nemzet bizalmából kormányrajutását lehetővé tette és biztosította. A demokrácia várának kiépítése helyett az erőszak útjára lépett. Az erőszak uralma nem lehet tartós és úgy érezzük, hogy ezzel a lépéssel a kormány saját maga által ásott sírjának széléhez lépett.

Az események ismétlődnek, csak az idők mulásával mások lesznek mozgatóik. Valamikor, nem is olyan régen, a jelenlegi kormánypárt ugyanazokat a jelszavakat hangoztatta, ugyanazoknak a megoldási lehetőségeknek szükségességét propagálta, amelyek miatt most Averescuék ellen a rendtörvény alapján akarnak eljárni és ugyanazt tette, ami miatt most a liberálisok ellen hozta a rémhírterjesztési törvényt. Igaz, hogy akkor Maniuék voltak ellenzéken és a liberálisok kormányon. Olybá tűnik, mintha az igazságok aszerint változnának, hogy valaki a kormányról, vagy

ellenzékéről hirdeti. Ez a tény vakító fényvel világít rá arra a felelőtlenségre, amellyel politikusok politikát üznek. Averescu most revolverrel kezében akarja megvédeni azokat, akik ellen ugyanazt a revolvért emelte fenyegetőleg rövid idő előtt. A liberá-

lisok megvádolták Maniuékat, hogy rontják az ország hitelét külföldön, most Maniuék ugyanezt a vádat emelik a liberálisok ellen. Averescuék megbuktak és jöttek a liberálisok, a liberálisok megbuktak és jöttek Maniuék, Maniuék megbuktak és ismét

jönnek mások... Örökös körforgás ez, amelyben csak a ringliszil alakjai változnak. A hajtóerő ugyanaz: a hatalom utáni vágy. Forog a ringliszil egyforma körforgással és ebbe a körforgásba beleszedül a még oly edzett idegzetű szegény állampolgár...

Négy hold föld sovány terméséből kell huszonkét szegény magyar bántási telepeseknek megélni

Temesvár, március 28.

Középtermetű, negyvenes körüli férfi. Arcát a napsugár és a levegő együttes munkája sötétre bronzolta. Szemei végtelen szomorúságot, fájdalmat fejeznek ki. Egyhanguan, elkésredetten mondja a maga panaszát. Hangja olykor el-eselklik, amint erőszakkal igyekszik visszafojtani zokogását. Aztán hirtelen megszűnik beszéde és egész testét rázza, remegteti a rettenetes férfiúi zokogás.

A szenvedésteljes kisebbségi tragédia egyik kálváriás alakja ez a férfi: P é t e r István sztanecsófalvai lakos. Az, amit mond, gyászos fejezete ennek a tragédiának.

Sztanecsófalván a Péter-családnak volt egy nagy telepe és egy kis telepe. Az előbbi huszonnégy, az utóbbi háromésfél holdból állott.

Ez a föld, melyet maguk a telepesek tettek művelhetővé, tartotta el a Péter-családot. Egyre szaporodtak, háza-

sodtak és újból szaporodtak, de a huszonhétéfél hold nem gyarapodott. Azonban a család minden tagja szerény volt, azonkívül mélységes és igaz szeretet fűzte őket egymáshoz. Így aztán csak meg voltak valahogyan.

De aztán jött az impériumváltozás, majd az agrárreform és a földkiszajátítás. És a Péter-család egy szomorú napon arra ébredt, hogy kis telepét egészen elvették, a nagy telepből pedig mindössze négy holdat hagytak meg. Ezen a négy holdon maradt meg Péter István feleségével és öt gyermekkel, Péter Julia — aki özvegy — négy gyermekkel, Péter Pál a feleségével és két gyermekkel és Péter János a feleségével és három gyermekével. Ezenkívül juss formál a föld hozamának egy részére Péter Gergely is, aki vasutas és nem Sztanecsófalván lakik. Négy hold földből tehát huszonkét szájat kellene táplálni.

A Péter-család földjeinek kiszajátítását azonban az adóhivatal nem

vette tudomásul. Évről-évre kiveti rájuk és behajtja rájuk egykori egész földjük után az adót.

Pedig az adóhivatalnál már a község hivatalos bizonyítványával is igazolták, hogy földjüket kiszajátították. Nem használt semmit. Csak kirótták az adót erre az esztendőre is egész el-sajátított földjük után. Mikor Péter István az adóhivatalnál megjelent és zsörtölődött emiatt, durván elutasították és ráförmedtek: tessék felebbezni. A kiszajátított földekért huszonháromezer leit kapnak Péterék. Ennyit állapítottak meg részükre. Erről végzésben értesítették őket azzal, hogy a kiutalásért külön kell folyamodni.

De a folyamodványt még nem nyújtották be, mert nem tudnak, nem akarnak belenyugodni abba, hogy végleg lemondjanak a földjükről, amely teljesen kifizetett telepesek föld volt.

És kitudódott az is, hogy a huszonháromezer lei nem az elvett huszonháromezfél hold ára, hanem csak tizenhaté. Tehát még így is a kis telepnek egészen kellett volna a kezükön maradni, a nagyból pedig nem négy holdnak, hanem nyolcának. A kis telepen már rég mások dolgoznak. A nagy telepből négy maradt, de másik négyet még eddig szabad volt művelniük. Most aztán felszólították Péteréket, hogy ezt a négy holdat is adják át egy jelentkező kolonistának. Péter István a négy holdat nem adta át. Jöttek a csendőrök és kijelentették, hogy baj lesz, ha az agronóm parancsát nem teljesíti és nem elégszik meg övével együtt az eredetileg megahagyott négy holddal.

— És nem adom át a földet, — zokogja Péter István, — inkább ott haljak meg rajta...

Lehet-e segíteni ezen a szegény magyar telepesein? Lesz-e eredménye a Magyar Párt közbenjárásának?

k. e.

Egyik börtönből a másikba hurcolják az oroszok Kutjepov tábornokot

Páris, március 27.

K u t j e p o v orosz emigráns tábornok elrablása ügyében indított nyomozásról a párisi rendőrség most részletes ismertetést adott a sajtónak. A rendőrség megállapította, hogy január huszonegyedikén a D n y e s z t e r nevű orosz gőzös Londonba érkezett, amely rakományát ott kiszállította, azonban újabb rakomány felvétele nélkül január huszonötödikén elhagyta a londoni kikötőt. Utiránya Marseilles volt, de a Dnyeszter nem érkezett meg Marseillesbe és egyetlen francia kikötőben sem látták. Valószínű az a feltevés, hogy ezzel a hajóval hurcolták el Kutjepovot Oroszországba. Különböző a Kutjepov-rejtély ügyében tegnap szenzációs hiva-

talos orosz nyilatkozat hangzott el. D o v g a l e v s z k y párisi szovjetkövet ugyanis kijelentette, a szovjet hajlandó több külföldi laptudósítóknak rendelkezésre állni, akik megtekinthetik a moszkvai L j u b j a n s k a nevű börtönt, ahol Kutjepovot állítólag fogva tartják. A szovjet követ cáfolja, hogy a szovjet hurcolta volna el a tábornokot. A francia lapok neveltségeseznek mondják a párisi szovjet követ kijelentését, mert a tábornokot azóta már máshová szállíthatták el, amint arról a Párisban élő orosz emigránsok napilapja tud is. A lap szerint Kutjepovot Moszkvától kétszáz kilométerrel délre fekvő egyik börtönbe vetették és jelenleg ott tartják fogva.

Millió borság az aradi mozi tulajdonosa ellen

Arad, március 28.

Schwarz Adolf, az aradi Erzsébet mozgó tulajdonosa ellen az aradi pénzügyigazgatóság tavaly nyáron jegyzőkönyvet vett fel és abban megállapította, hogy Schwarz a már egyszer eladott jegyeket ismét eladja. Eljárása révén a kincstárt megkárosította, mert az ismét eladott jegyek után nem fizetett látványossági adót. Az esetről T a r a n Viktor kerületi pénzügyi vezérfelügyelő vett fel jegyzőkönyvet és a pénzügyi hatóság másfél millió lei borságot szabott ki a mozi tulajdonosa ellen. Schwarz a büntetésről szóló jegyzőkönyvet az aradi törvényszékhez felebbezte, amely formai okokból azt megsemmisítette és a borság megfizetése alól Schwarzot feloldotta. A törvényszék ítéletét a kincstár a temesvári táblához felebbezte meg. A tábla tegnap tárgyalta az ügyet. A kincstár képviseletében Serb Sándor főtanácsos utalt arra, hogy a visszaélés elkövetésére kétségtelen bizonyítékok vannak és a jegyzőkönyvet szabályszerűen vették fel. M i c l e a Szevér dr. aradi ügyvéd ellenben a törvényszék ítéletének jóváhagyását kérte. A tábla április harmadikán hirdeti ki az ítéletet.

A zombolyai közjegyző kinevezésének megsemmisítése

Temesvár, március 28.

Az állásuktól elmozdított közjegyzők panaszai foglalkoztatják még mindig a temesvári táblát. Tegnap S p a r i o s u Mihály dr. zombolyai közjegyző ügyében kellett volna az ítéletet ki hirdetni. Spariosu ugyanis még J u n i a n igazságügyminiszter tavaly szeptemberben közjegyzői kinevezésétől megfosztotta. Az indoklás az volt, hogy Spariosu nem a közjegyzői törvény által előírt pályázat útján nyerte el a kinevezést. A tábla a múlt héten tárgyalta a panaszt és a tárgyaláson M e r c e a Viktor dr. adta elő érveit, amelyek szerint a miniszter megsemmisítő határozata indokolatlan, amiért Spariosunak jogaiba való visszahelyezését kérte. Ezzel szemben M u r a r e s o u Vichentie dr. kincstári ügyvéd a megsemmisítés jogossága mellett foglalt állást. Perietianu tanácselnök tegnap közölte, hogy a táblai tanács tagjai között nézeteltérés támadt. S t i n g h e táblabíró azon a nézeten volt, hogy Spariosu panaszja indokolt, viszont P e r i e t i a n u elnök és M e c u l e s c u táblabíró a megsemmisítő határozat törvényessége mellett foglalt állást. A tábla véleményeltérés miatt nem hozott ítéletet és ötöstanács előtt újból letárgyalják az ügyet. A következő tárgyalást április negyedikén tartják meg. Érdekes, hogy a legfelső semmifősék tegnap egy közjegyzői kinevezés megsemmisítéséből kifolyólag, amely teljesen hasonló Spariosu ügyéhez, kimondotta, hogy az igazságügyminiszter döntése törvényes, mert a jogerős közjegyzői kinevezéseknek a közjegyzői törvényben megkövetelt formalitásokon kell nyugodni.

Rakják a terheket a fogyasztók vállára

Temesvár, márc. 28.

Nagy könnyebbséget jelentett a város részére az a körülmény, hogy a közigazgatási törvény felmenti a városi rendőrség tartása alól. Ezen a révén a város több millió leít vélt megalkarítani és az új költségvetést is így szerkesztették meg. Nemrég azonban hírt adtunk róla, hogy mindennek ellenére mégis kötelezni kívánják a várost száztizent rendőr tartására. A belügyminiszterium leirata szerint a közigazgatási törvény ugyan felmenti a várost az alól, hogy városi rendőrséget tartson, viszont azonban kötelezi arra, hogy azokat a rendőröket, akik a közlekedési, a piaci, a köztisztasági és közegészségügyi rendészetnél mű-

ködnek, a város fizesse. A belügyminiszter leirata a várost erre az új közigazgatási törvény 457. szakasza kötelezi. A város ideiglenes bizottsága, amely most foglalkozik a város idei költségvetésének végleges formulázásával, megtárgyalta a belügyminiszteri leiratot és elhatározta, hogy száztizent rendőr fizetésére a költségvetésbe 4,360.000 leít vesz föl. Ezt az összeget úgy teremtik elő, hogy a piaci helypénzt és a luksuscikkek utáni köveztvámot mérsékelten fölemelik. A városnak ez a két bevételi tétele a mérsékelt emelés után sem fogja még elérni azt a százalékot, amelyet a törvény megenged.

Nappal elegáns arisztokrata volt, éjszaka pedig rabszolgakereskedőknek fiatal leányokat szállított

London, márc. 27.

Buenos Airesből érkezett jelentés szerint a hadügyminiszterium osztályfőnökét, D o m i n g u e s Huertet, rabszolgakereskedés és kémkedés miatt letartóztatták. A magas állású miniszteri főtisztviselő börtönbe került, mert kiderült róla, hogy rendkívül veszedelmes gonosztevő, aki ketős életet élt. Nappal elegáns arisztokrata volt, éjszaka pedig fiatal leányokat csalt hálójába, akiknek elcsavarta a fejét és azután a hiszékeny teremteseket rabszolgakereskedőknek eladta. Eddig nyolcszázötven szerencsétlen leányt juttatott lelketlen rabszolgakereskedők kezébe. Az egyik

szép fiatal leányt saját magának szerzte meg, akit lakásán tartott. A leány egy izben a szekrénybe elbujva végighallgatta Domingues tárgyalását a rabszolgakereskedő banda tagjaival. A szerencsétlen teremtés ekkor tudatára ébredt annak, hogy milyen veszedelmes helyzetben van és félelmében jelentést tett a rendőrségnek. Titokban figyelni kezdték Domingues üzelmeit, amelyek hamarosan igazolták bűnösségét. Kiderült az is, hogy a hadügyminiszteriumból mintegy harminc titkos irat tűnt el, amelyek ugyancsak Domingues kezén át jutottak idegen államok birtokába.

Száznegyvenegy tisztviselőt ismét elbocsátanak a Resica-műveknél

Resica, márc. 28.

Az a leépítő munka, amelyet a Resica-művek elsősorban a kisebbségi tisztviselők elbocsátásával már évek óta rendszeresen folytat, néhány hónapi szünetelés után most folytatódik. A bukaresti vezérigazgatóság néhány hét előtt felszólította a vállalat valamennyi üzemét, hogy jelentsék be sürgősen mindazokat, akik április elsején elbocsáthatók volnának. A bizalmas rendelet utasítást tartalmazott arra nézve is, hogy a kimutatások elkészítésénél fel kell sorolni az illetők szolgálati idejét és nemzetiségét is. A kimutatások alapján a vezérigazgatóság elkészítette az elbocsátandók listáját. Ebben sokan vannak olyanok, akik még nem töltötték be szolgálatuk tizedik évét és így még nem nyugdíjjo-

gosultak. A második kategóriába tartoznak azok, akik az előírt szolgálati időt már betöltötték, végül vannak azonban szép számmal olyanok is, akik munkabírásuk virágjában vannak még. Április elsején a Resica-művek száznegyvenegy tisztviselője altisztje és véglegesített szolgálja kapja meg felmondását és pedig lesz Resicán ötvenegy, Oravicán ötvenhat, Temesvárott hat és Bukarestben huszonnyolc felmondás. A bukaresti felmondások összefüggésben vannak azal, hogy a Socomet — a Resica-művek eladási irodája — beleolvadt a Continental Eisenhandels Actiengesellschaft cégbe és így ennek tisztviselői fölöslegessé váltak. A Socometnél felszabadult tisztviselők részben vissza kerülnek megint a Resica-művek kö-

Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egyéges III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG - DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

UGYVÉRSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Brătianu 6.

Helyek: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinca Golescu 41 bis. Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chişinău, Str. Negustorilor, Casa Barbatăi. Német hajók, német konyha, német kiszolgálás Gvornovat Hamburgig

telékébe, részben pedig megkapják a felmondást. Külön pikantériája a do-lognak az, hogy a Continental Eisenhandels Actiengesellschaft, amely most már Romániában egyedül fogja intézni a vasárunk gyári eladását, a witkovizi vasgyár koncernjébe tartozik. A külföldi Witkoviz pedig Romániában a Resica-műveknek eddig erős versenytársa volt. Az új alakulat csak előnyére válhat a Resicának, mert a Continental kénytelen lesz a vasárunk kontingentálva árusítani.

Kubán Endre.

Morfiumot kért a letartóztatott báró

Budapest, március 27.

Ismeretes, hogy E s z t e r h á z y Tamás gróf százezer pengős váltóamnisitása miatt feljelentette legjobb barátját, W a t z d o r f Konrád bárót. Watzdorfot tegnap letartóztatta a vizsgálóbíró és a letartóztatással ma foglalkozik a vádtanács. A két főarisztokrata ügye Budapesten nagy feltűnést keltett és abban tegnap újabb fordulat állott be. Eszterházy ugyanis kijelentette, nem meri teljes határozottsággal állítani, hogy nem írta alá a kérdéses váltót. Valószínű, hogy Watzdorf báró az ő előzetes megkérdezése nélkül egy blanco váltót számítottatott le. Watzdorf báró ügyvédje tegnap megjelent a vizsgálóbírónál és arra kérte, engedje meg, hogy Watzdorfnak morfiumot adjanak a fogházban, mert ha nem kap morfiumot, elpusztul. A vizsgálóbíró ezt a kérelmet nem teljesítette, azonban engedélyt adott, hogy a bárónak morfiumot pótló csillapító injekciókat adjanak. A vádtanács mai döntését általános érdeklődés kíséri, mert a két fiatal arisztokrata nemrég még elválaszthatatlan jóbarát volt és a budapesti életnek ismert alakjaiként szerepeltek.

Nincs létra Szabadsfalun és ezért nem cserélhetik ki a kiégett lámpákat

Temesvár, márc. 29.

Panaszos levelet közöltünk néhány nap előtt, hogy Szabadsfalun a főutcán az ivlámpák egy része jóideje nem ég és nem nagyon sietnek azokat rendbehozni. Erre vonatkozólag most a község előjáróságától a következő nyilatkozatot kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Nem felel meg a valóságnak, hogy néhány ivlámpának nem égése miatt a község területére egyiptomi sötétség borult volna, mert 44 ivlámpa közül csak 3 nem égett, ellenben a község területén összesen 107 lámpa égett. Tehát a ferdtetés nem helytálló. A kiégett körték kicserélése a község kötelessége és nem a villanytelepé, tehát annak megbízottja a község megbízása nélkül nem is teljesíthet pótlásokat. A község pedig azért nem vehetné a kieserést, mert nincsen megfelelő létrája és mindig várnia kell, míg a villanyteleptől kap egy ilyen.

Hát bizony az nagy baj, hogy az egész községben nincs megfelelő létra és így a lakosok a villanytelep járulatára szorulnak. Talán gyűjtést lehetne rendezni egy községi létra beszerzési árának összegéig...

Legalommal tekintenek a városi tisztviselők a tanácsnoki állás betöltése elé

Temesvár, március 28.

bánsági kormányzósághoz előadó-kinevezett B u g a r i u Koriolán lemondásával megüresedett városi tanácsnoki állásra — miként megírtuk — silenc pályázat érkezett be. A pályázók közül ötten most is városi szolgálatban vannak. A városi tisztviselők kinevezéseinek előterjesztésére alakított bizottság foglalkozott a kérvények elbírálásával, a kinevezésre vonatkozólag azonban még nem tett előterjesztést az ideiglenes bizottságnak. A bizottság tagjai voltak: C r i s m a r u Oktáv dr. mint elnök, továbbá S a g o v i c i Sámuel dr. főjegyző és B r s e a Kornél főmérnök. A bizottságnak tegnap délben kellett volna határozni a kinevezendő új tanácsnok személyére vonatkozó előterjesztés nyében. Erre azonban nem került a sor, mivel Crismariu Oktáv dr. benyújtotta a bizottság elnöki tisztéről való lemondását. A város ideiglenes

bizottsága tegnap délutáni ülésén a kinevezési bizottság elnökévé Schmitz Ferenc drt delegálta. Az előterjesztési bizottság új elnöke áttanulmányozza a pályázók iratait és csak azután hívja össze a bizottságot.

A városi tisztviselők izgatottan várják, hogy az előterjesztési bizottság javaslata alapján hogyan dönt az ideiglenes bizottság. A tisztviselők remélik, hogy az üresedésben levő tanácsnoki állást arra érdemes és képessített városi tisztviselővel töltik be, aminek az is volna a következménye, hogy tizenöt más városi tisztviselő lépne elő. Ezt a reményüket erősíti az a belügyminiszteri rendelet, amely az elmúlt év szeptemberében érkezett a városhoz és a tisztviselői létszám szaporítását tiltja, már pedig egy tanácsnoknak külső pályázók közül való kinevezése megsértése volna ennek a rendeletnek.

Tizenzei.....

a tapasztalt szakembereknek dolgozzák fel állandóan a jó PALMA-kaucsuk-sarkokat.

Néhány nappal ezelőtt mondtuk e helyen, hogy egy sereg munkás évente PALMA sarkokat gyárt.

PALMA-t tényleges szakemberek szivesen és állandóan dolgoznak fel. Ez olyan tény, mely minden más ajánlásnál többet beszél a valódi PALMA sarkok minőségeért.

Mert PALMA olcsóbb és tartósabb mint a bőr és jóleső, rugalmas járást ad, mely a testet és a drága cipőket kíméli. Mindenkinek, aki még bőr-sarkokon jár, legalább egyszer meg kellene próbálnia, PALMA-t hordani.

PALMA KAUCSUK SÁRKOK

Feljelentések lavinája érkezik a hirtelen elutazott józsefvárosi kereskedő ellen

Temesvár, márc. 28.

Temesvár gazdasági életének figyelemre méltó eseménye — mint már jelentettük — rövid időre a józsefvárosi Bem-utcában lévő ház hosszukás, alacsony ház felé fordult. Ez a ház N e u m a n n Márk volt ócskavas kereskedő, aki felett most már úgy látszik végleg összedőlt a hullámok. Két hét előtt még vidám munkától és munkások turjongatásától volt hangos az udvar. Azóta sok minden történt. Az a pusztító gazdasági járvány, mely számos kereskedőt és iparvállalatot tönkretett már, őt is elragadta. Neumann Márk, aki az utóbbi időben főleg gazdasági gépek eladásával foglalkozott és a budapesti F e h é r-féle mezőgazdasági gépgyárnak volt a bizományosa, legutóbb már sok nehézséggel küzdött, amiért elhatározta, hogy öcséséhez fordul segítségért.

Öccse Csehszlovákiában él, gazdag ember és Neumann az elmúlt hét esütörtökjén azzal bucsuzott el feleségétől és két leányától, hogy ezen a héten hazaérkezik.

Csütörtökön délben Neumann elutazott Temesvárról. A délután folyamán és másnap délelőtt többen keresték ügyfelei közül, akik a legnagyobb megdöbbenéssel értesültek váratlan elutazásáról. A hírt N á d a i Márk józsefvárosi autogarázs tulajdonos is hallotta, aki barátja volt Neumannnak és akinek nagyobb összegű váltót is zsrált. Neumannal még más üzleti ügyei is voltak úgy, hogy érdekeltsege közel félmillió leit tett ki. Náday erre elment a józsefvárosi rendőrségre, ahol feljelentést tett az eltűnt kereskedő ellen. Rövidesen megjelentek a városi adóhivatal emberei is, akik adótartozás fejében Neumann Márknál árvereztetni akartak. A gépeket azonban elárverezni nem lehetett, mert azok a Fehér-gépgyáré.

Ugyancsak feljelentést tett a rendőrségen Boscher erzsébetvárosi lakos is, aki társa volt az elszökt

kereskedőnek és másfél millió leit adott neki.

A feljelentések pedig egyre nőttek. Mindegyik feljelentő biztosítani akarta követelését és foglaltatni akart. A család tiltakozott a foglalások ellen. A rendőrség erre jelentette a dolgot Mihailescu vezetőügyésznek, aki elrendelte, hogy elvinni nem szabad semmit. C o t komiszár a rendelettel Neumann lakására ment, ahol a legnagyobb esodálatára látta, hogy több értékes butor hiányzik. Kiderült, hogy a butorokat időközben Neumann felesége elvitette és állítólag el akart utazni Budapestre.

A komiszárus a butorokat visszahozatta és hogy az asszony esetleges elutazását megakadályozza, utlevelét elvette.

Az egész gazdasági drámának talán legszánandóbb áldozata Neumann Márkné, Szegény ösztört asszony, aki soha nem tudott semmit férje üzleteiről és már két ízben is öngyilkos akart lenni. Van két leánya is. Az idősebbik tizenhét, míg a másik tí-

zenöt éves. Mindenki sajnálja, még a hitelezők is.

Hétfőn reggel sürgöny érkezett Neumanntól. Elemér néhány napig távol, a hét végén érkezem — ez állott a sürgönyben. Neumann visszajövetelében azonban nem biznak. És a megindult lavinát már ugysem lehet megállítani.

Annai pénzt már aligha hozhat, hogy mindent békésen elintézzon. A feljelentések egyre nőnek, a perek, foglalások nagy pénzeket emésztenek fel.

Aranyosi Ignác dr., a Neumann-család jogi képviselője elmondta, hogy Neumann a szomorú gazdasági viszonyoknak és az általános pénztelenségnek az áldozata. Gazdasági gépeket adott el részletre és a vásárlók adósak maradtak, neki viszont a gépeket készpénzzel kellett kifizetni. Elutazása előtt még mindent el lehetett volna talán intézni, ma azonban már nehezen menne. Arra a kérdésre, hogy vajjon visszajön-e Neumann, felelni nem lehet. Majd a jövő megadja rá a választ.

Lényegesen enyhítette a temesvári tábla az emberölés miatt elítélt Visa György büntetését

Temesvár, március 28.

A temesvári tábla tegnap hirdette ki az ítéletet V i s a György nyugalmozott törzsőrmester bűnyében. Visa György 1928 november tizenhetedikén este felesége ellen gyilkosságot kísérelt meg, a golyó azonban P i c h l Sámuel hatvannégy éves órást ölte meg. A temesvári törvényszék Visát öt évi fegyházra ítélte. Felelősség folytán a temesvári tábla elé került az ügy, amely a múlt héten izgalmas tárgyalás keretében foglalkozott a felelősséggel. Visa előadta, hogy szerelemföltésből akarta megölni az asszonyt. Wachsmann Alvin dr. törvényszéki orvosszakértő igazolta, hogy Visa nagyfokú epilepsiában szenved.

A tábla ítélete elé nagy várakozással tekintettek és zsufolt tárgyalóteremben hangzott el tegnap a felelősségi bíróság döntése. A tábla a törvényszéki ítélet megsemmisítésével erős felindulásban elkövetett emberölésben mondotta ki vádlottat bűnösnek, amiért egy évi és tizenegy havi börtönrre ítélte. Egy évet és három hónapot a tábla az eddig elszünetett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A tábla Visa betegségét olyan enyhítő körülménynek vette, amely a gyilkosságra való megfontolást kizártá teszi. Visa láthatóan megkönnyebbülten fogadta az ítéletet, azonban a bűnösség kimondása miatt a semmitől fordult. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A magyarság nem kapott képviseletet a resicai községtanácsban

Resica, március 27.

Resicán — miként megírtuk — a községi választáson két lista küzdött egymással. Az egyik volt a kartellista, amelyet a nemzeti parasztpárt és a szociáldemokraták közösen állítottak föl, a másik a független polgárság listája. A szavazás eredményeképpen a tizennyolc tagból álló községtanácsba az első listáról tizennégyen, a másodikból négyen kerültek bele. Az új községi tanácsstagok a következők: C r e n i a n Jenő volt polgármester, Bernau Péter munkás, Gavron Nándor művezető, Muresan Axentie gyári főtisztviselő, Mustetiu József altiszt, Brodnyánszky Albert munkás, Albu József gazdálkodó, Stoicovici Janos munkás, Steinbauer János munkás, Mogos Péter szabó, Stritter Ferenc munkás, Lindner Károly munkás, Deutsch József könyvkereskedő, Rauseh Herman munkás, Gherguta János mérnök, malomtulajdonos, Urban János cipésmester, Sofea János altiszt és Juracsek Sándor szállodás. Az új resicai községtanácsban a magyarságnak nincsen képviselete. A kartel létrejöttkor a Magyar Párt altagozata még nem volt megalakítva és így a szövetkezett pártok még nem tárgyaltak a magyarsággal. Resicán mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy újból Crenian Jenő legyen a polgármester.

A TEMESVÁRI VÁLASZTÁS ELLENI PETÍCIÓK. A temesvári tanács választás ellen benyújtható petíciók határideje letelt és a bánsági kormányzóság revíziós bizottsága tegnap már tárgyalási határnapot tűzött ki a választás ellen benyújtott petíciók és ellenvetések tárgyalására. A temesvári választás ellen benyújtott két petíciót a revíziós bizottság Janculescu-Hadan dr. tanácsa április negyedikén tárgyalja. Az ügy referense Pauck-Frigyes a revíziós bizottság főreferense lesz.

Hírek

— A temesvári Magyar Ház mintájára. A Magyar Párt tordai tagozata felbuzdulva a bányászati tagozat példáján, elhatározta, hogy a temesvárihoz hasonlóan Tordán megépíti a Magyar Házat. A tordai tagozat vezetősége megbizta Pál Zoltán bankigazgatót, hogy lépjen érintkezésbe a bányászati tagozattal és kérjen információt arra nézve, miképpen létesült a Magyar Ház és kérje el a ház építést intéző részvénytársaság alapszabályait. A bányászati tagozat, amelyhez különben a szatmári magyarság hasonló megkeresést intézett, készséggel megadta a kért felvilágosítást.

— Kinevezések a postán. Sedán Miklós lugosi postafőnököt szubinspektorrá nevezték ki és a temesvári postafelügyelőséghez helyezték át. Utódja Fonina Keresztély volt nagyszentmiklósi postafőnök lett.

— A lugosi választás. Lugoson is megtámadták a városi tanács megválasztását. A kontesztációt Stoica János dr. nyújtotta át Mocsonyi Jonel prefektusnak.

Összes kül- és belföldi csokoládék legolcsóbban mindenkor frissen
SOMOGYI-nál
Lloydsor 11.

— A dohánybevéltő elbocsátott munkásnői. A temesvári dohánybevéltő hivatalnál elbocsátott kisebbségi munkások ügyében a bányászati kormányzóságon biztató kijelentéseket tettek, hogy a munkások áprilisban ismét munkát kapnak. A munkások visszafogadása érdekében a bányászati Magyar Párt terjedelmes memorandumot nyújtott át Mairescu József dr. alkormányzóknak. Remélik, hogy az elbocsátott munkásszónokok nemsokára ismét munkát kapnak.

— Lelki gyakorlatok. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesületben a 30. év hét esztendőjén, péntekjén és szombaton naponta kilenc órai kezdettel férfiak részére lelki gyakorlatok lesznek. A lelki gyakorlatokat az egyesület fővédnöke, Reck K. Géza gyárvárosi esperesplébános tartja.

Butor

háló, ebédlők, uriszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók

Kutty Rezső butorgyáros
Temesvár III., Dózsa-utca 4.

— A Magyar Leányegylet ma este félhét órakor tartja negyedik népszerű előadását a Dóm-tér 1. számú ház első emeletén levő helyiségében. Az előadások látogatása teljesen díjtalan és azon minden érdeklődőt szívesen látnak.

Tavaszi ujdonságok kabátszövetekben nagy választékban megérkeztek Dénes és Pollák cégnél.

— Kis fiu szerencsés megmenekülése. Brisker Ezekei dr. temesvári orvos kilenc éves Dániel nevű kisfia tegnap délután hat óra tájban a belvárosi Rezső-utcában a járdán elcsuszott és a Jenőherceg-tér felé haladó hármass jelzésű 7. számú villamoskocsi kerekére esett. A villamoskocsi néhány méternyire magával hurcolta a kisfiút, de aztán a vezetőnek sikerült lefékezni a kocsit és ezzel komolyabb balesetnek elejét venni. A fiúcska csak könnyebb horzsolásokat szenvedett és a szerencsés végű baleset után szüleinek Löffler-palotában levő lakására sietett.

Megsemmisítik a liberális képviselők mandátumát, mert nem járnak az ülésekre

Bukarest, márc. 28.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A politikai körök érdeklődése tegnap arra a kihallgatásra irányult, amelyen a régenstanács Meissner volt néppárti minisztert fogadta. A néppárt vasárnapi kongresszusának határozatából kifolyólag ugyanis Meissner nyert megbízatást, hogy a régenstanácsnak nyújtsa át a párt kongresszusának határozati javaslatát. Meissner kihallgatása másfél óra hosszat tartott. Amikor a volt miniszter a királyi palotából eltávozott, az újságírók körülvették, azonban a kihallgatás lefolyásáról semmiféle nyilatkozatot nem tett, hanem egyenesen Avescu tábornokhoz hajtatott, aki nek jelentést tett az audienciáról.

rescu tábornokhoz hajtatott, aki nek jelentést tett az audienciáról.

A legutóbbi napok politikai eseményei következményének tekinthető — amint arról a Lupta legújabb számában ír —, hogy a kormány azoknak a liberális képviselőknek a mandátumát, akik nem járnak a parlament üléseire, megsemmisíti és új választásokat ír ki. Tegnap a cotroceni palotában fontos tanácskozások voltak, amelyen a kormány tagjai is megjelentek. A tanácskozásokon főleg pénzügyi kérdések kerültek szóba, azonkívül megbeszéltek a hadsereg számára eszközrendő beruházásokat és több nemzetvédelmi kérdés is szerepelt a tanácskozások napirendjén.

— A lugosi katolikus egyházközség vasárnap, e hó 30-án délután 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését, amikor az egyháztanács tagjait is megválasztják. A magyar és német nemzetiségű katolikusok közös megválasztás alapján a következők jelölését határozták el: Ábrahám Géza dr., Braunmüller Lambert, Berwanger Péter, Dobner Rudolf, Eisele János, Fenyves Ferenc, Fernbacher Tamás, Fernbach Zoltán, Frühwald Lajos dr., Horger Ferenc, Hecker Viktor, Hlobil János, Hirsch Ádám, Heimbach János, Ivanovszky János, Jakabffy Elemér dr., Kokai Lajos, Körber Ferenc, Körössy László, Kuczori Károly, Litsek Zoltán dr., Mohilo Oszkár, Mohilo Aladár, Mahalek János, Oster Miklós, Patyánszki Elemér, Richter János, Silber Ignác, Stahl György, Söckl Péter, Szegi Antal, Vince Aladár dr., Walner Rudolf, Wartner Ádám, Wagendorf János.

— Egyesül az aninai két dalárda.

Aninán eddig két dalárda működött. Az egyiknek tisztviselők, a másiknak pedig munkások voltak a tagjai. A két dalárda vezetősége most elhatározta, hogy a két dalárda egyesül. Ezzel egyetlen hatalmas dalárda lesz Aninán, amelynek működése is sokkal eredményesebb legyen. Az egyesített dalárda legközelebb nagy hangversenyt rendez, amelyre az előkészületek már folyamatban vannak.

* Peronosporafecskendők, alkatrészek, oltógumi, gumicsövek, kertészerszármok leszállított áron kaphatók Schertler Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

ATLANTICA

minden napfrissen pörkölt telefonrendelésre házhoz szállít
Telefon 19-29

Resicai kisiparosok kölesőne. A kisiparosok országos szövetsége resicai fiókjának sikerült tagjai részére a Creditul Industrialtól hat millió lei kölesönt szerezni. A kölesön után, amelyet a resicai kisiparosok resicai bankok közvetítésével kapnak meg, tíz százalék kamatot fizetnek.

— Szibériai garnizon. Markovics Rodion dr. szatmári ügyvédnek és újságírónak világhíre szert tett regénye nemsokára román fordításban jelenik meg. Markovics Rodion, aki a hadifogságban eltöltött időket vázolja regényében, kitűnő nevet szerzett magának és regényének román nyelvre való fordításával az immár a tizedik nyelven kerül az olvasók elé.

* Bányászati sorsjáték rendezését engedélyezte a kormány a temesvári ipari munkaadók szindikátusának égisze alatt. A sorsjegyek árusítása már megkezdődött és a huzás május 18-án lesz. Egy sorsjegy ára mindössze 20 lei. Ennek ellenében szerencsés esetben egy 320.000 lei értékű Buick autót lehet nyerni. További nyeremények egy százezer lei értékű Bösendorfer zongora, két szoba butor, egy Continental írógép és még ezer más különböző értékes tárgy. Érdeklődni lehet a munkaadók szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám alatti hivatalos helyiségében.

A legolcsóbban vásárolhat butort a

BLIDARIU

raktárban, Józsefváros, Kültl-tér 3, az udvarban.

— A bázosi kápolna. Tegnap ismét megsaporodott amaz olvasóink száma, akik jószívük sugallatára hallgatva lehetővé akarják tenni, hogy a bázosi szegény magyar katolikusoknak fölépüljön kápolnájuk, amelyben a maguk nagy nyomorúságában isten segédelmét kérik. T. Gy. 200 leit juttatott a Déli Hirlaphoz erre a célra és ezzel az eddig beérkezett pénzdományok összege 8010 leire emelkedett. A gyűjtést tovább folytatjuk és az adományokat nyilvánosan nyugtatjuk.

— A temestorontáli tüzoltószövetség most tartotta meg szokásos negyedévi gyűlését Buschmann András dr. elnökle alatt. A gyűlésen tizenhat község önkéntes tüzoltóságainak képviselői jelentek meg. Az elnökség bejelentette, hogy Orezyfalván és Csenén szintén megalakult az önkéntes tüzoltóság és hogy ezek is beléptek a szövetségbe. A szövetség elhatározta, hogy májusban Nagyszentmiklóson és Dettán az önkéntes tüzoltók részére gyakorlati és elméleti továbbképző tanfolyamot tartanak.

Hatóságilag engedélyezett !! végeladás !!

Most szerezhet be olcsón mindennemű linoleumot, viaszkosvásznat, futószőnyeget s gummiarut kizárólag május 1-ig
Kramer Béla üzletében
Arad, Strada Metianu (volt Ferray-utca)

Tavaszi kabát és ruha ujdonságok WINTERNITZ-nél
Belváros, Lloyd-sor.

Gyermekkocsik különleges ségek Világmarkák csakis

Sternfeld utóda

SCHWARTZ GYULA

üzletében kaphatók.

Temesvár I., Mercy-u. 2.

Soffőrök

A Timis-Torontálmegyei Gépár-művezetők Szindikátusa folyó hó 29-én, szombaton este 9 órai kezdettel az Ipari Szindikátus székházában (Belváros, Jenőherceg-utca 20) tartja

III. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a vezetőség a t. kollegákat ezuton is meghívja.

Tárgysorozat;

1. Elnöki megnyitó, 2. Titkári jelentés, 3. Alapszabály-módosítás, 4. Pénztári jelentés, 5. Ellenőri jelentés, 6. a felmentvény megadása, 7. Az új vezetőség megválasztása, 8. Indítványok. Tekintettel a napirenden szereplő alapszabálymódosítás miatt az okvetlen és pontos megjelenésüket kérjük.

Tagdíjak és beiratások a szindikátus hivatalos helyiségében (Belváros, Jenőherceg-tér 3. sz. a.) minden este 6-7-ig és a közgyűlés megnyitása előtt eszközölhető.

Timisoara, 1930 március 15.

Kollégialis üdvözlettel

A vezetőség

VEGYEN

harisnyát, keztyűt, selyem reformnadrágot, stb. a most megnyílt

11.sz.ELBE

HARISNYAHÁZBAN

(az első a régi helyén van) Józsefváros, Bulev. Carol (Hunyadi ut) 13, a Thomas cukrászda épületben, a Markovitz divatház mellett

Olcsó megnyitó vásár! Gyári árak!

Április ötödikéig játszhatik Temesvárott a magyar társulat, utána német, majd román színészet vonul a városi színházba

Temesvár, márc. 28.

A temesvári magyar színház válsága nem ért véget. Az igazgató nélkül maradt társulat a legnagyobb nehézségekkel küzd és saját erejéből igyekszik kihúzni a még néhány napig tartó temesvári szezon. Napokig nem is tartanak előadást, hogy szombaton este a *Sisters* című operettet mutassák be. Teljes anyagi lerongyolódottságukban *Vuchetich* Endre dr. lapunk felelős szerkesztőjének közbenjárására a város sietett segítségükre, amikor ötvenezer lei szubvenciót szavazott meg a társulat tagjainak, hogy legalább betevő falatjuk legyen. Ebből az összegből tizenötezer leit Lugosra való utazásuk alkalmával utaltak ki, a hátralévő összeget pedig

tegnap folyósították számukra.

Ha a közönség támogatja a tagok igyekezetét, úgy május ötödikéig játszhat még Temesvárott, mert akkor két hétre német társulat jön vendégszerepelni, utána két hétre román társulat költözik a városi színházba, hogy május elején helyet esztájon a kolozsvári román operának. A magyar társulat Aradra megy vissza és Temesvár város vezetősége arra az álláspontra helyezkedik, hogy Szendrey Mihálynak nem engedi át többé a színházat. Valószínű, hogy *Jancsi Jenő* dr. kolozsvári színházigazgatóval folytatnak majd tárgyalásokat nyugodt temesvári magyar színidény biztosítása érdekében.

ANGOL MUNKÁSOK ÉHSEGFELVONULÁSA. Londoni jelentés közli, hogy az angol munkásság a munkanélküliség miatt döntő lépésre készül. A munkások elhatározták, különösen a szén és ipari vidékek munkanélküli tömegei, hogy ugynevezett éhséglövőmenet rendeznek London ellen. Az éhséglövőmenet az eddigi tervek szerint Glasgowból indulnak ki, azonban Chertseyből és Manchesterből hasonló tömegben készülnek London ellen. Az éhséglövőmenet gyalogszerrel akarják megtenni az utat és tiltakoznak a munkanélküliség ellen. A rendőrség megparányu előkészületeket tett az éhséglövőmenet ellen.

Ünnepély a piarista gimnáziumban. A piarista gimnázium ifjúsági kórusa-kongregációja ünnepélyt rendezett. Megelőzőleg az intézet templomában nagymise volt, amelyet *Weng János* kanonok celebrált. Az ünnepélyen *Bremzay Géza* hatodik osztályú tanuló szép bevezető beszédet tartott, mely után zeneszámok, ének és szavalkók következtek.

ATLANTICA
pörköltkávija
FINOM
Telefon 19-29.

Az erdő titka. Kolozsvár mellett egyik erdőben két borzalmasan megkínzott férfi holttestét találták. Az egyik husz-huszonöt, a másik harmincöt éves lehetett. A hatóságok a legszigorubb nyomozást indították, hogy a rejtélyesnek látszó hullák hirtelen megállapítsa, mert kétségtelenül büncselekmény áldozatai lettek. *Tweed-szövetek* nagy választékát megérkeztek *Dénes és Polák* cégnél.

Gyilkosság áldozata lett a Bega holttestje. Megirtuk, hogy Románszentmihálynál a Bega-ból egy ismeretlen férfi hulláját fogták ki. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a halott nem élve került a Bega-ba, hanem ott meggyilkolták és csak aztán dobták a vízbe. Az ismeretlen férfi személyazonosságának kiderítése eddig nem sikerült. Tegnap a rendőrség megtudta, hogy *Cismaru György* dinyési gazdálkodó még múlt héten Temesvárra indult és különböző holmik bevásárlására huzart le vitt magával. *Cismariu*, akik másnapra kellett volna hazatérniük, még mindig nincsen odahaza és aládja már a hatóságnak is jelentést tett erről. Nincsen kizárva, hogy *Cismariu* utközben valaki meggyilkolta, kirabolta és aztán hulláját a Bega-ba dobta.

20 leiert nyerhet
egy BUICK-autót és 1000 egyéb értékes tárgyat ipari szindikátusi sorsjeggyel. Kapható I. kerület, Jenőherceg-utca 20.

Nem ráta!
De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, flu- és gyermekruhát
FUCHS ruhaüzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.
Trenchcoat Lei 1400—
Férfiöltöny " 990—
Kamagarn-öltöny " 1500—
Gummikabát " 620—
Csikosnadrág " 395—
Munkásnadrág " 105—
Gyermeköltöny " 170—

NUMERUS CLAUSUS EGY ZSIDÓ FŐISKOLÁN. Prágából jelentik, hogy *Lau dr.*, a prágai rabbiképző főiskola rektora, bevezette a numerus clausust. A rektor utasítására a jövő évtől kezdve csakis eszlovák állampolgárokat vesznek fel a prágai rabbiképző főiskolára. A rendelkezés főleg a galíciai rabbitanulókat érinti.

Berdach, Dentist
hosszu külföldi gyakorlata folytán a legmodernebb fogászati műveleteket végzi. Fajdalommentes kezelés. Műterme a legújabb villanygépekkel és műszerekkel van felszerelve. Belv., Börze-u. 1.sz., I. em. 5. (Weisz-palota)

Házasság. Zombolyán *Garoiescu György* nagylaki határrendőrségi főnök nőül vette *Decker Irént*, *Decker Róbert* zombolyai kalapgyáros leányát. Az egyházi esketést az apa szülőinek házában *Neff Ferenc* apátplébános végezte. Mint tanuk *Decker Ferenc* és *Peschl Walter* kalapgyári igazgatók szerepeltek.

A Munkások Rokkant és Nyugdíjegyet 2. számú fiókpenztára e hó 30-án délután 3 órakor a *Scholier* féle étteremben tartja ez évi rendes közgyűlést, amelyre esetleges indítványok a közgyűlés előtt 4 nappal írásban bejelentendők.

Városi tejközpont
Házhoz szállít I. oszt. pasztörizált tejet, palackozva literje 10— Lei 10 litértől kannában literje 9.— Lei
Rendelést felvesz a Városi tejközpont. Telefon 11-39.

Halálozás. *Bosz Oszwald*, a Resica-művek nyugalmazott főpenztárosa kilenevenhárom esztendőskorában Dózsa-utca 34. szám alatti lakásán meghalt. Halálát két leánya, unokája és nagyszámu rokonság siratja. Temetése ma délután négy órakor lesz a gyászaházból.

A Zenebarátok hangversenye. A Zenebarátok Egyesülete április 15-én a Tiszti Kaszinóban idei második hangversenyét rendezti. A hangversenyen vendégszerepel *Relle Gabi*, a budapesti Opera énekművésznője is. A zenekar *Strausz Richárd* szerénádját és *Csaikovszky Patheliane*-szimfoniáját fogja előadni *Neubauer Gida* vezénylete alatt. Jegyek elővételben az *Uhrmann*-féle könyvkereskedésben kaphatók.

A szegedi színház új igazgatója. Szegeden tegnap választották meg a színház új igazgatóját *Kurthy György* színész személyében.

Interpelláció a lapelkobzások ügyében. A kamarában *Pamfil Seicearu* interpellált a lapelkobzások ügyében. *Maniu* miniszterének kijelentette, hogy a kormány tiszteli a sajtószabadságot, azonban egyes lapokat el kellett kobozni, mert *Avesescu* beszédét közölték, melyben a régens tanácsot sértette.

ATLANTICA
direkt importál
kávé t, teát, cacao t
Takarékpénztár-utca 4

Ekszpesszhajók a Dunán. Az Első Dunagőzhajózási Társaság április második felében ismét megnyitja ekspesszhajójárait *Bécs* és *Giurgiu* között. Az első menet *Bécsből* *Giurgiu*-ba április 20-án lesz és onnan vissza *Bécsbe* április 25-én indul az első hajó.

A zsidó nemzeti szövetség temesvári csoportja, *lord Balfour*, a zsidóbarát angol politikus elhunytá alkalmából e hó 30-án, vasárnap délután félhat órai kezdettel a Tiszti Kaszinó nagytermében nagyszabásu gyászünnepélyt rendez. Az ünnepélyen közreműködnek: *Fischer József dr.*, *Drechsler Miksa dr.* és *Katz Salamon*. Belépődíj nincsen, vendégeket szívesen lát az elnökség.

A zombolyai Landestreu dalegylet sikertült műsoros estét rendezett. A műsor kiemelkedő pontja volt *Möller Károly* volt szenátor nagyszabásu előadása népmondákról és népszokásokról.

Ujabb betörés a zsidó liceumba. Egy héten belül már harmadszor törtek be a zsidó liceum épületébe. Ma éjjel ismeretlen tettesek ismét behatoltak a zsidó liceum konviktusi épületébe és kifürészelve az éléskamra ablakrácsát azon keresztül elvitték az ott található élelmiszereket. A tolvajok izlésére vall, hogy csak a legfinomabb dolgokat, úgy mint libazsirt, cukrot, füstölt húst és befőttet vitték el. A betörésből származó kár nyolcezer lei. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek után.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Consultatorul prin Timisoara).

GYŐZÖTT A PARTFEGYELEM. A Magyar Párt bányai tagozatának elnöki tanácsa ülést tartott, amelyen a legutóbbi községi választásokkal foglalkozott. Megállapította, hogy a párt tagjai túlnyomó részben a pártfegyelemhez híven kitartottak a Magyar Párt által támogatott kartellista mellett. Egyben megdöbbenéssel állapította meg az elnöki tanács, hogy akadtak egyesek, akik más listát nemcsak támogattak, hanem azon jelöltséget is vállaltak. Az elnöki tanács ki mondta, hogy azoknak a párttagoknak a neveit, akik más listán szerepeltek, átteszi a fegyelmi eljárás megindítására végett a Magyar Párt kolozsvári központjához.

N.G. szemüvegek és orrcsüptők, minden izlés, mindenarcforma és hivatali számára.
FRANZTEJNOR & Co.
Temesvár II. Kossuth-tér. Telefon 5-61.

A kommunisták bejelentik az önvédelmet. A temesvári román diákság ismételen rendezett tüntetéseket a megválasztott új község-tanács kommunista tagjai ellen. Ezek most beadványt intéztek a kormányzó-sághoz, a rendőrprefektúrához, a vármegyei prefektúrához, a város ideiglenes bizottságához és a belügyminiszteriumhoz ebben az ügyben. A beadvány hivatkozik a diákok állítólagos kijelentésére, mely szerint nem fogják tűrni, hogy a kommunista tanácsok betegyék a városházára a lébukat. A blokk a hatóságtól védelmet kér a diákokkal szemben és egyben bejelenti, hogy a blokk tagjai maguk is gondoskodni fognak saját védelmükről.

Műsoros kultürest. Zombolyán a Bányai Magyar Közművelődési Egyesület fiókja fényesen sikerült műsoros kultürestét tartott. A műsoron énekek, szavalkók és táncszólók szerepeltek. A közönség, amely igen nagy számban jelent meg, az összes szereplőknek sokat tapsolt.

Szerkesztői üzenetek
Erzsébetvárosi előfizető. A temetőre vonatkozó panaszát illetékes helyre juttattuk. Kilitásba helyezték, hogy szigoru vizsgálatot indítanak és rendet teremtenek.

S. M. Temesvárott nincsen magánnyomozó iroda. Szíveskedjék címét megírni és akkor levelet írunk önnek ebben az ügyben.

SOHA nem lesz
jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb
butorraktár
anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.
Legnagyobb választék!
Garancia mellett részletfizetéssel!
Rehn József és Fia
butorgyára

Rádió

Műsor:

Péntek. (Március 28.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Kovács István zongora, Steiner Böske hegedű és Halász Blanka énekművész közreműködésével. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra 25: A Mándits szalonzenekar hangversenye Weigand Tibor (ének) közreműködésével. 7 óra 30: Puccini Nyugat leánya című operájának az előadása. 11 óra: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: A Silving-négyes hangversenye. 3 óra 15: Szórakoztató zene. 3 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 30: Stefan Zweig Legende eines Lebens című szindarabjának az előadása, utána tánczene. **Breslau.** 7 óra: Jazz-band. 9 óra 30: Derüs dalok és balladák. **Berlin.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Karének. 8 óra: Gluck Ifigénia Taurisban című operájának az előadása. 10 óra 30: Mandolinhangverseny. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Zene. 6 óra: Harmonikázás. 8 óra: Dalok és áriák. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 15: Gramofonzene. **Bukarest.** 4 óra: Népies zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 50: Ghibu operanékesnő dalestje. 9 óra 20: Rádiózenekar hangversenye. **Leipzig.** 7 óra 35: Rádiózenekar hangversenye. 8 óra 30: Weilenkamp A moesár című hangjátékának az előadása. 9 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Tánczene. **Mährisch-Ostrau.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra 15: Zene közvetítése Pozsonyból. 3 óra 30: Szórakoztató zene. 5 óra 30: Jazz-band. 7 óra: Fuvózenekar hangversenye. 8 óra: Hangverseny. 10 óra 20: Kávéházi zene. **München.** 7 óra 45: Szórakoztató zene. 9 óra: Ettinger Juana című egyfelvonásos opera előadása. **Stuttgart.** 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra 15: Humoreszkek. 9 óra: Szimfonikus hangverseny, utána sváb-gramofonzene.

Szombat. (Március 29.) Budapest. 9 óra 15: A rádió házinégyesének hangversenye. 12 óra: Katonazene. 3 óra 30: A Fejes szalonzenekar hangversenye. 5 óra 10: Basilides Mária operanékesnő dalestje. 5 óra 45: Gerald Pál Róbert és Marianne című szindarabjának előadása a Studióból. Utána Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 10 óra 30: Gramofonzene. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 4 óra 30: A Moravetz zenekar hangversenye. 5 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 6 óra 10: Csellószónáták. 8 óra: Urbano Umberto operanékes dal- és áriaestje. 9 óra: Offenbach Férjoram az ajtó előtt című egyfelvonásos operettje. Utána szórakoztató zene. **Breslau.** 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Strauss Oszkár-est közvetítése Leipzig-ból. Utána tánczene. **Berlin.** 6 óra 25: Gramofonzene. 8 óra: Részletek különböző operettekből. Utána tánczene. **Belgrád.** 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 40: Déli zene. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Kabaréelőadás. 10 óra 45: Tánczene. **Bukarest.** 6 óra: Népies zenekari hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Operaelőadás közvetítése. **Leipzig.** 7 óra 30: Bandonion-hangverseny. 8 óra: Humoros előadás. 8 óra 30: Strauss Oszkár-est, utána tánczene. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Operaelőadás közvetítése a Scálából. **München.** 4 óra 25: Hegedű-trió hangversenye. 6 óra 50: Karintiai dalok. 8

óra: Tarka zenés-est. Utána szórakoztató zene. **Prága.** 4 óra 30: Jazzband. 7 óra: Szórakoztató zene. 10 óra 20: Kávéházi zene. **Róma.** 5 óra 30: Ének és zenekari hangverseny. 9 óra: Operaelőadás közvetítése. **Stuttgart.** 7 óra

30: Debussy a Benyomások címen egybegyűjtött tiz kis zongoradarabjának az előadása. 8 óra: Krag: Balduin lakodalma című vígjátékának az előadása. 9 óra 15: Kávéházi zene. 10 óra 45: Gramofonzene.

Közgazdaság

A Magyar Általános Hitelbank múlt évi üzleti eredménye

Budapest, március 27.

A Magyar Általános Hitelbank beszámolt az elmúlt év üzleti eredményéről és eszerint az 1929. üzletév mérlege 7.496.453 pengő 12 fillér tiszta nyereséggel zárult. Osztalék fejében ezuttal is részvényenként ötösfél pengő összesen tehát 4.554.000 pengő kerül kifizetésre. A rendes tartalék-alap növelésére 800.000 pengő, az értékesítkenési tartalék-alap erősítésére 200.000 pengő jut. A mérlegszámla adatai szerint a takarékos és folyószámlabetétek 24.1 millió pengő szaporu-

latot tüntettek fel, míg az egyéb hittelezők összege 21.6 millió pengővel szemben 457.8 millió pengőt mutat. Az intézet kezelésére bizott idegen tőkék összege a múlt év végén 346 millió pengőre emelkedett. A mérlegszámla főösszege az előző évi 443.9 millió pengővel szemben 457.8 millió pengőt mutat. A felsorolt adatokban nem szerepelnek a Hitelbank romániai fiókjainak állományai. A temesvári nagyváradi és brassói fiókok is igen szép eredménnyel zárták az elmúlt évet és óvatos üzletpolitikát folytattak.

Az adókiutetések ellen benyújtott felebezések tárgyalásai tegnap megkezdődtek

Temesvár, március 28.

A kereseti és jövedelmi adók megállapítása, valamint az adókiutetések tegnap a temesvári pénzügyigazgatóságon befejezést nyertek. Most még a globális adók megállapítása van folyamatban és ma már megkezdődnek az adókiutetések ellen benyújtott felebezési tárgyalások. A felebezési

bizottság elnöke M a t e i Miklós törvénytudós bíró, a kinstárt pedig L a z a r Kornél dr. pénzügyigazgató képviseli. Az adókiutetések befejezése után tegnap délelőtt L y k á c s Iván és S z e n e s Dezső bizottsági tagok felkeresték a pénzügyigazgatót, akik a temesvári kereskedelmi és iparkamara megbízásából foglaltak helyet az

adókiutető bizottságokban. A két kiküldött köszönetét fejezte ki Lazar Kornél dr. pénzügyigazgatónak, aki a jelenlegi súlyos pénzügyi viszonyok mellett megértő magatartást tanúsított az adókiutetésekkel. Kifejtették, hogy bár csak tanácsadói jogosultságuk volt, S e r b főtanácsos, a legfontosabb kiutetőbizottság elnöke, minden egyes esetben meghallgatta előterjesztésüket és igyekezett az adott utasításokhoz mérten ezeket a tanácsokat és kifogásokat figyelembe venni. Hangsúlyozták, hogy néhány kivételtől eltekintve, az adókiutetések alkalmazásával a kereskedelmi és iparkamara két kiküldöttje meg tudott felelni, ha nem is teljes mértékben —, súlyos feladatának. A pénzügyigazgató válaszában utalt arra, hogy a jelenlegi helyzet mellett mindent megtett, ami emberileg elképzelhető, hogy egyrészt felettes hatóságával szemben ne érje vád, másrészt Temesvár polgárságának sem legyen súlyos oka a panaszra. Az ő nehéz állásában nem volt egyszerű úgy levezetni az adókiutetések, amint azok elintézését nyerték. Az adózók most azt várják, vajon a felebezési bizottság az adóemeléssel szemben milyen álláspontra helyezkedik.

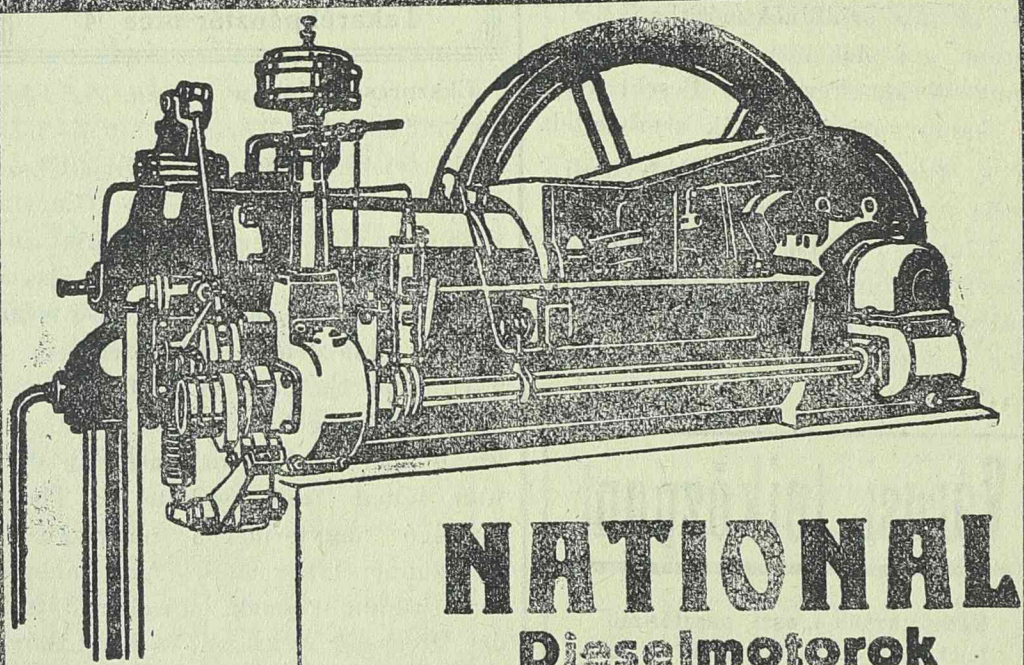
A Közgazdasági Bank R.-T. értesíti t. betéteseit, hogy a nála betétkönyvre és folyószámlára elhelyezett betétek után a kamatot április elsejével 1%-kal leszállítja.

Fizetéképtelen a Boncescu-cukrászda. A temesvári B o n c e s c u-cukrászda fizetési nehézségek közé jutott. Ez a népszerű helyiség az utóbbi hónapokban állandóan néptelen volt, ami nem is esuda, mert az embereknek ma az élet sok keserősége között kevés pénze van édességekre. A gazdasági válság a Boncescu-cukrászdat sem kímélte meg, amely tegnap benyújtotta a törvénytudósok a kényszerregezési eljárás elrendelése iránti kérvényét. A kérelmet, amelyben a cukrászda hittelezőinek ötven százalékos kiegyezés ígér, április 8-án tárgyalják.

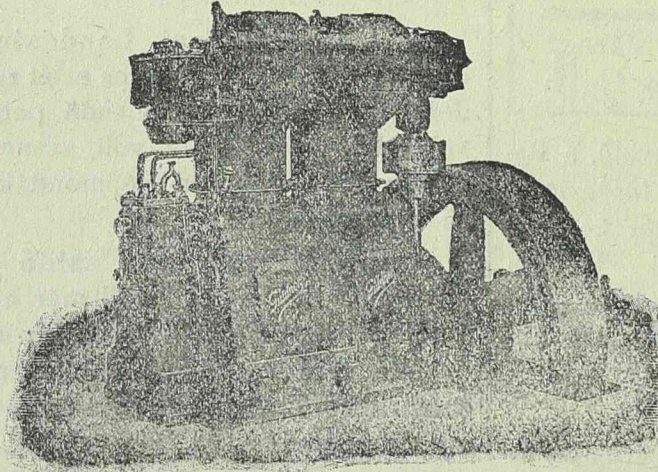
A román-német gazdasági tárgyalások. Bukaresti jelentés közli, hogy a román-német gazdasági tárgyalások csak akkor folytatódhatnak, ha a román kormány hivatalosan is birtokba veszi az új német gabonabeviteli tarifáintézkedéseinek. A tarifát most készíti elő és a német birodalmi gyűlés terjesztik. Ennek az új tarifának a ismerete után újból megkezdődnek két ország megbízottai között a gazdasági tárgyalások.

Az aradi Astra-gyár munkásviszonyai. Ismeretesek azok az egyre gyarabban előforduló nézeteltérések, amelyek az aradi Astra-gyár igazgatóság és munkásai között előfordulnak. A munkaügyi miniszterium most P e r e s c u munkaügyi felügyelőt Aradra küldötte, hogy a munkanélküliség és a munkáselbocsátás ügyében az Astra-gyár igazgatóságánál járjon közbe.

A budapesti tőzsde jegyzése (Március 27.) Leszámlolóbank — 100, Kereskedelmi Bank 110,5, Angol Magyar Bank 80, Magyar Hitelbank 75,5, Pesti Hazai 180,0, Drasche 150, Csáky-Prackfalvi 102, Unikányi 119,0, Rima 82,6, Salgó 47,6, Általános Könyv 65,5, Bocskai 198, Nasici 144,0, Spodium —, Szikra 255, Ganz 97,0, Magyar cukor 119,5, Délcukor 104,0, Lipták —, Egis —,0, Nova 32,0, Temesvári Szesz 25,0, Temesvári Sör —,0.

NATIONAL
Dieselmotorok
20—400 lóerősek, fekvő elrendezésben

Güldner
Dieselmotorok

álló elrendezésben,
25—1000 lóerősek,
kompressorokkal és
anélkül.

VEZÉRKÉPVISELET:

INDUSTRIA

KERESKEDELMI és IPARI R.-T.

TMISOARA

Józsefváros, Str. I. C. Brătianu (Uri-utca) 3.

Telefon: 914

Távíratcim: Industria

Kérjen díjtalan bemutatást és prospektust.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő. A hirdetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

Igazi jósnő

ki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám. Vidékieknek levélben is. Válaszbélyeg melléklendő. **Diszkrét lakás!**

Házasság

Csinosnak mondott

24 éves árvaléány vagyok. Házasság céliből megismerkednék urakkal, kik csak hozományomért vennének feleségül. Vagyonom 1.000.000 k. p., családi ház és egyéb ingatlan. Kérem című leveleket „Szép lélek” című címre a kiadóba kérek. (204)

Alkalmazás

Helybeli

egy ösmerettségel bíró urak fix és magas provizióval felvétetnek. (878)

Keresek azonnalra

egy április 1-ére megbízható, jól járó minden szakácsnőt. Mühle Vilmos-utca 1, II. emelet 5, délután 2-ig lehet jelentkezni. (1023)

Ügyes mindenest

egy, ki a főzéshez ért azonnalra felvétetnek. II., Vécsei-utca 2, II. em. 10. (1028)

Allást keres

Tisztességes fiatalember

széles bizonyítványokkal szobainasnak, szobatisztának vagy bármilyen más állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (1006)

Házmesteri állást

keres özvegy asszony nagy fiával 1-re. Bem-tér, Prefektura soffőrnél. (993)

Adás-vétel

Máv golyós cséplőket

ingánjárókat, traktorokat minden nagyüzemben kedvező feltételek mellett szállít. Friedrich testvérek, Temesvár. (937)

Jégszekrények,

szőntésállványok, vágótűk, legolcsóbban a gyártónál kaphatók, ahol — miután még nincs szezon — jégszekrényeket olcsón javítanak is. Ugyanott egy 4-es pénzszekrény eladó.

Petrovits Simon

jégszekrénygyártó, Temesvár-Józsefváros, Preyer-u. 21.

Szép ebédlő

előszoba teljes konyha felszereléssel Temesvár város legforgalmasabb helyén áronnal eladó. Cim a kiadóban. (984)

Erzsébetvárosi szántóföldek tölgyes termőtalaj, másfél holdas és egyhó das parcellákban eladó, esetleg érbeadók. A földi Géza dr. (Belváros, Penau-tér 1, E senstádt-r-ház). (937)

Eladó

2 lóerős, nyers olajmotor három ekével, szántásra és cseplésre használható. Kérem című leveleket Simon, Tipar (Szapáryfa) (1013)

Piros tüzek, halvány arcok

A Déli Hírnapló eredeti regénye.

— 73. folytatás —

Elsőnek indult meg a villa felé. A többiek szótlanul követték. Odabent a hallban ülésel kínálta meg mérnökeket. Aztán beszélni kezdett, röviden és határozottan, mintha egy beható tanácskozás határozatát hirdetné ki:

— Uraim! A gyár munkásai sztrájkba léptek. Holnap reggel bizonyára hivatalosan is bejelentik ezt. Mi pedig tudomásul vesszük. Most már nem érezzük magunkat kötve és kilátásba helyezett engedményeinket visszavonjuk. A sztrájkolókkal természetesen nem boesátkozunk tárgyalásokba. Bármeddig is tart a sztrájk, mi ráérünk várni. A vége az lesz, hogy a munkásokat megtöri majd az, ha semmi keresetük sem lesz. elégedetlenkedni fognak a vezetőkkel szemben és aztán egy szép napon könyörögni kezdenek, hogy vegyük vissza őket a munkába a régi feltételekkel. Mi azonban majd meggondoljuk, hogy ne szegjük-e a kedvüket mindenkorra a sztrájktól és ne kárpótoljuk-e a gyárat a kényszerű állásért azzal, hogy büntetésből a régi munkafeltételeket imagnyirbáljuk.

Kollár segédmérnök csodálkozott az igazgató beszédén. Ennyi törhetetlen kiméletlenséget nem várt volna tőle. — Igazgató ur, — merészelt halk hangon ellenvetni — talán mégse kellene a munkásokkal ilyen keményen bánni. Igaz, hogy sztrájkba léptek, de láthattuk, hogy erőszakosságra mégsem vetemednek.

— Kérem, — vágott a segédmérnök szavába erélyesen az igazgató — hagyjuk az érzélgést. Hogy nem vetemednek erőszakosságra, az csak nekik jó, mert ha megtették volna, akkor vezetőik most már a csendőrségen ülneek és valamennyire szigorú megtorlás várna. Most arról van szó, hogy a munkások sztrájkolni fognak és nekünk ezzel szemben bizonyos intézkedéseket kell tennünk. A tanoncok a törvény értelmében nem sztrájkolhatnak, tehát ezek fölött rendelkezhetünk. A mesterek és a művezetők szintén a helyükön vannak. És végül itt van a mérnöki személyzet. Gondoskodnunk kell róla, hogy a gyár villanytelepe üzembn maradjon, mert különben nem lesz világításunk. Táplálnunk kell állandóan a nagyolvasztók tüzeit, nehogy azok kihülése tönkretége a kohókat, viszont a Martin-kemencékből és előmelegítőkből a bennük levő acélt és vasat el kell távolítani és tüzüket fokozatosan megszüntetni. Szóval el kell végeznünk mindazokat a technikai teendőket, amelyekre egy gyár leállításánál szükség van. Uraim, holnap reggel hat órakor mindenki a helyén lesz.

Ezzel fölállott. A megbeszélés véget ért.

Visszatértek a kertbe a hölgyekhez. A karesu poharak még egyszer megteltek pezsgővel, aztán megtörtént az alköszönés.

— A viszontlátásra, — mondta Steilau Olga, amikor bucsuzáskor keskeny kezét beletette Kolláréba, — ne feledje el, hogy együtt fognak muzsikálni és festegetni.

— A viszontlátásra, — mondta az igazgatóné is — remélem, most már nem vár külön meghívást, hogy eljöjjön hozzánk.

Még az igazgatónak is volt hozzá barátságos szava:

— Isten vele, maga idealista. A sztrájkról való észleleteit majd jeleintse nekem személyesen és olyankor leokét adok abból a tantárgyból, amit nem tanítanak a főiskolán, arról tudniillik, hogy a munkáshaddal való bánásmódban nem idealizmus kell, hanem erélyes kéz.

A vendégsereg széteszett.

Kollár segédmérnök egy darabig együtt ment a többiekkel. Egy-egy ház kapuja előtt, egy-egy utcáson meg-megfogyatkozot a társaság. Végül egyedül maradt.

Bandukolt az utcán és föl-fölnézett az égre. Az tele volt szórva apró csillagokkal. Mintha az a sok kicsiny vilánykörte, amely az estén át az igazgatósi villa fenyőinek ágain villogott, mind felröppent volna a menyboltra.

18.

Mintha halott volna az egész község.

Mindenféle mozdulatlanság és csend.

Nem hangzik föl sehol a gyártelepen keresztül-kasul robogó fürge kis mozdonyok fütyje, tolató tehervagonok robogása, rakodó munkások hóórukk-hóórukk kiáltása, emelő vasdaruk láncainak zörgése, nyikorgása, zúgása. A hengerek nem dübörögnek, nem dörögnek. Kazánok nem süvitenek, szelepeik nem sivitanak. Gőzsípok nem rikoltanak. Gyári gépek nem zakatolnak, az embernek rajtuk uralkodó erős hatalma ellen nem lázadznak, nem jajgatnak sivalkodó acélhangjukon. Elnémult a zuzogó gépek dörömbölése is. És nem visít minden zajon keresztül az izzó sineket szabdaló korongoknak a süket fülekbe is beható éles, fájdalmas süvöltése. És nem hallatszik szabályos időközönben a gőzkalapács talajt, épületeket meg rázkódtató tompa dongása sem.

A munkának az a nagyszerű, az a fenséges himnusza, amely mindeme zajok harmonikus egybeolvadásából támad és tör dicsőségesen a magasságok felé, elhallgatott. A gyári lármá, amely egy hozzátartozott itt az emberek életéhez, akár a levegő, teljesen megszűnt és kinos, ijesztő csendnek engedte át a helyét.

A gyárkémények sokasága, erdeje egy áll, mint megannyi lombjavesztett fatörzs. Nem ül rajtuk a fekete füst nehéz koronája. Az ég kékségét sem homályosítja el a felsőbb régiókban terjengő füst. Nem száll a finom parányokká omlott kórom. A levegő

szokatlanul tiszta. És mintha ez a tiszta levegő súlyos és fojtó lenne itt minden tüdőre.

Reggel, délben, este a gyári sziréna sem szól, amely máskor messzire hallatszik a község határain túl. Nem hívja és nem küldi a munkások tömegeit munkába-munkából, nem szólítja délben a hozzátartozóikat, hogy hozzanak a fáradt dolgozóknak üdítő ebédet.

(Folyt. köv.)

Házhely

a Schnapp-telepen kicsiny házzal, körülkerítve eladó. Cim: Rózsa-u. 1-a. (1026)

Alkalmi vétel

modern íróasztal és könyvszekrény olcsón eladó, helyszűke miatt. Cim: Erdő-u. 10, II. em. (1014)

Kelím ottomán

takaró és egy fehér, himzett ágyterítő olcsón eladó. Baumné, Pálya-ut 4. (1016)

Komplett, világos

hálószoba és konyhabutor eladó. Megtekinthető délután 4—7-ig. IV., Szilágyi utca 10, ajtó 1. (1021)

Ház eladó

modern kétszobás lakással és nagy kerttel és külön négy egyszobás lakással. Cim: Gyár-u. Új-tér 22. (1020)

Lakás

Egy szoba-konyhás

lakás kiadó. III., Király-u. 68. (994)

Kétszobás

előszoba, konyha és éléskamra április 1-re kiadó. II., Rékási-ut 25. (1024)

Egy szobás

konyhás udvari lakás éléskamrával és üvegfolysóval kiadó. IV., Rózsa-utca 1-a. (1025)

Három szobás

manzart lakás vízvezetékkel és villanyvilágítással új villában Erzsébetvárosban április hó 1-ére kiadó. Cim a kiadóban. (1012)

Egy szuterén lakás

1 egyszobás udvari és egy kétszobás lakás kiadó. Ugyanott különféle bator és tölgyfa parketta eladó: Merkle Simon tűzfakereskedőnél. Iroda IV., Ormos u. 2. Telefon 1256, fatelep IV., Vaspályator, telefon 1253 (1015)

Különféle

Agg János

Réz- és fémtöredék. Temesvár IV., Bonnáz-u. 15. Vállalom minden szakmába vágó fémek öntését u. m. réz, fém, alumínium és horgány minta után vagy öreg öntvények utáni készítését szállított árak mellett. (807)

Lakások

tisztítása, portalanítása, parkettgyalulás, surolás és kefézés. Poloska, bogarak, patkányok irtása nehéz gázzal garantálva. Ruvin Vállalat, III., Püspök-ut 5. (309)

Vendéglős

összes jogokkal és berendezéssel társat keres 50—60.000 leiel, esetleg a bodega és vendéglős vezetését 15.000 L. garancia mellett átadnám. Cim a kiadóban. (1005)

Krausz Berta

névre szóló korlátlan bérlet találtott, igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban. (1002)

Cipőjavítást

és mérték utáni rendelést a legpontosabban és a legolcsóbban vállalt Gréber József, IV., Bem-u. 36. (1027)

Garagenak

raktárnak, műhelynek megfelelő helyiség május 1-re kiadó. Bem-u. 8. (1018)

Jövedelmező baromfitenyésztés szakembere fajbaromfi telepének nagyobbitására társat keres. Szükséges tőke 50—60.000 lei. Cim a kiadóban. (1022)

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Déli Hírlap

SZOMBAT
1930 MÁRCIUS 29

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉS

A német kormány tegnap este lemondott

Berlin, március 27.

Németországban ismét belpolitikai válság van. Müller-Francke birodalmi kancellár tegnap este megjelent Hindenburg birodalmi elnöknel és benyújtotta a kormány lemondását. A lemondást igen érdekes politikai esatározások előzték meg. Ismeretes,

hogyan a Young-törvények alkalmazása ellen a német közvéleményben hangulatot igyekeztek kelteni, ami megrendítette a kormány helyzetét. Utóbb a kormány benyújtotta a munkanélküliek biztosítását célzó javaslatot. A javaslat ellen a jobboldal nyíltan állást foglalt. Tegnap a kancellár értekezletre hívta meg a pártvezéreket és

a tanácskozáson a többség végleg elvetette ezt a javaslatot. Erre a szocialisták nyíltan állást foglaltak Müller-kormány ellen és bizalmatlansági indítványt akartak tenni. Ezt azonban a tegnap este benyújtott lemondás megelőzte. Németországban izgalmat kellett a kormány lemondása. Hindenburg még nem döntött. Valószínűleg a centrum és jobboldal közreműködésével, amelybe a nagynemzet is bevonják, koalíciós kormányt alakít. Müller-Francke utódjaként a Weizsäcker külügyminisztert emlegetik. A kormánylemondás miatt a Young-törvények alkalmazása is kritikus helyzetbe jutott.

Az interparlamentáris unió főtitkára nyilatkozik Románia gazdasági helyzetéről és a kisebbségi kérdérről, amely még megoldásra vár

Temesvár, március 28.

Lange Keresztély, az interparlamentáris unió főtitkára tegnap este Temesvárra érkezett és Bocu Szever kormányzó vendége volt. Lange Keresztély, aki huszonöt éve tölti be az interparlamentáris unió főtitkári állását, megérkezése után, alighogy kiszállt a gépkocsiból, azonnal rendelkezésre állt a sajtónak. Közvetlen, kedves, előzékeny ez a nemzetközi viszonylatban nagy becsben és tiszteletben álló ember. Megjelenésében kisugárzik a skandináv népek őszintesége. Mozdulataiban azonban kiérezni az unió főtitkárát, aki sokszor egymással ellentétben álló nemzeteknek képviselői között egyengeti a megértés és a közeledés útját. Bocu Szever miniszter társaságában fogad és a természetesen első kérdés, miért jött Romániába:

— A bukaresti Társadalomtudományi Társaság meghívására — mondja mosolyogva a norvég parlament kiválasztása — előadást tartottam a skandináv demokráciáról. És ha már Bukarestben vagyok, elhatároztam, hogy beutazom az országot. Most Erdélyből jövök. Kolozsvárt, Nagyváradot és Aradot tekintettem meg. Néztem, láttam és csodálattal adóztam Románia gyönyörű természeti fekvésének.

Lange, a norvég, a fjordok hazájának szülőltje elméláz, de már a következő pillanatban ismét ellene kell állania az ostromnak.

— Milyennek látja a belpolitikai helyzetet?

Kedves mosoly vonul el az arcán, azonban a válasza nem kitérő.

— Politikai kérdésekre nem válaszolok. Nekem nincs politikai véleményem — ha uton vagyok...

— Gazdasági szempontból milyennek látja Romániát?

— Románia a szó szoros értelmében vett, nagyszerű fekvésű agrárállam. Ha a román ipar is fejlődésnek indul és eléri a mezőgazdasági termelés arányait, úgy az a szerencsés helyzet alakul ki, hogy ennek az iparnak felvívó képessége lesz. A gazdasági helyzet állandó és tartós javulást mutat.

Bocu miniszter barátságosan invitálja már előkelő vendégét, azonban hátra van még a legjelentősebb kérdés és Lange nem is maradt adós a válaszal.

— Mi a véleménye a kisebbségi kérdérről, létezik-e kisebbségi kérdés?

Mielőtt még feleletet adhatna a kérdésre, Bocu miniszter, közbeszól:

— Lange ur Genfben ennek a kérdésnek egyik legnagyobb tekintélye...

— A kisebbségi kérdés létezik és a kisebbségi kérdés megoldásra vár...

— És hogyan képzei a megoldást?

— A magam részéről úgy vélem, hogy a kisebbségi problémát Európában nem lehet és nem is ajánlatos közös platformon megoldani. Mindegyik etnográfiai kisebbségekkel rendelkező állam a saját viszonyaihoz mérten oldja meg a kisebbségi kérdést. És ennek a kérdésnek a megoldása nem is késik. A közel jövőben Londonban tart az interparlamentáris unió kongresszusát és ott újból foglalkozunk ezzel a kérdéssel és napirenden tartjuk. Amíg a Népszövetség az egyes kormányokat képviseli, addig a képviselőkkel alakult interparlamentáris unió

az egyes európai államok képviselői tansza.

A rövid beszélgetés véget ért. Lange búcsúzik. Holnap még Lippán vendégszerel. Bocu miniszternek, délben már a pestre utazik és előadását a budapesti rádió már bejelentette. Lange, az európai államok között a béke érdekében a összekötő kapocs, a lakosztályának párnázott a mögött.

Grósz De

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 307, Párisban 1520

Temesvári magánárfolyamok 1930 március 28-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Az alábbi számok a mai árfolyamok középkurzusát jelentik.

Angol font 817.50, Dollár 168.10, Hollandi forint 67.60, Dinár 2.98, Francia frank 6.60, Olasz líra 8.81, Cseh korona 4.99, Német márka 40.16, O. schilling 23.45, Magyar pengő 29.44, Svájci frank 32.57, Belga frank 23.70

Terményárak:

Buza 460—500, tengeri 225, árpa 250, zab 270, korpá 200, tökmag 700. napraforgómag 530, burgonya 120 lei száz kilónként.

Uri villa gyümölcsös

6 hold, nemes, legfinomabb termő gyümölcsfákkal, Gavosdi magában a községben (Temesvártól 5/10 órányira, Lugos melle eladó. Vasuti állomás (villás mintegy 3 perc), parcellázás alkalmas. Alföldi Géza dr., Timisoara Belv., Lenau-tér 1 (Eisenstädter-ház.)

Arany- s ezüstfonalak, aranycsipkék, diszek, flitterek, rövid-
árúk és kézimunkák kellékeinek szaküzlete
Nagy választék, elsőrendű árúk és meglepően olcsó árak
viszontelárusítók és fogyasztók részére

megnyílt

KLEIN FERENC

Józsefv., Bonnáz-u. a Timisiana Bank mellett

Feloldó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON” Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál, Timisoara